A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített harmadik tanács)

2016. május 25.*

„Választottbírósági kikötés — A kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó ötödik keretprogram (1998–2002) — Az »Energia, környezetvédelem és fenntartható fejlődés« területre vonatkozó szerződés — A szerződés megszüntetése — Előlegként fizetett összegek egy részének visszatérítése — Késedelmi kamatok — Mulasztási eljárás”

A T-226/14. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: L. Cappelletti és F. Moro, később: F. Moro, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: R. van der Hout ügyvéd)

felperesnek

a **McCarron Poultry Ltd** (székhelye: Killacorn Emyvale [Írország])

alperes ellen

az EUMSZ 272. cikk alapján indított, arra irányuló keresete tárgyában, hogy a Törvényszék kötelezze az alperest a Bizottság által az NNE5/1999/20229. sz. szerződés keretében folyósított előleg egy részének, valamint késedelmi kamatoknak a megfizetésére,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács),

tagjai: S. Papasavvas elnök, I. Labucka, C. Wetter, E. Bieliūnas (előadó) és V. Kreuschitz bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 2001. április 27-én az Európai Közösségek Bizottsága által képviselt Európai Közösség megkötötte az S. társasággal mint koordinátorral, valamint az A., az E., az I. és a McCarron Poultry Ltd (a továbbiakban: alperes) szolgáltatókkal a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó ötödik közösségi keretprogramba (1998–2002) illeszkedő, az „»Energia, környezetvédelem és fenntartható fejlődés« – B. rész: »Energiaprogram« című kutatási, technológiai fejlesztési és

* Az eljárás nyelve: angol.

demonstrációs egyedi program területén folytatott közösségi tevékenységek” címet viselő NNE5/1999/20229. sz. szerződést (a továbbiakban: szerződés) az „Optimised Biomass CHP Plant for Monaghan Integrating Condensing Economiser Technology” (Monaghanben kondenzációs tápvízelőmelegítő-technológiát alkalmazó, biomasszán alapuló, optimalizált, kapcsolt energiatermelésű létesítmény) projekt megvalósítása céljából.

2 Az angol nyelven készült szerződésre – a szerződés 5. cikkének (1) bekezdése értelmében – a belga jog az irányadó. A szerződés 8. cikkének (1) bekezdése szerint a szerződés három mellékletből áll, amelyek a szerződés elválaszthatatlan részét képezik. Az I. melléklet a megvalósítandó munka leírására vonatkozik, a II. melléklet a szerződésre irányadó általános feltételeket határozza meg, a III. melléklet pedig a megbízatásokat tartalmazza.

3 A szerződés 5. cikkének (2) bekezdése az EUMSZ 272. cikk alapján választottbírósági kikötést tartalmaz, amelynek szövege a következő:

„Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága [jelenleg: Törvényszék], fellebbezés esetén pedig Bírósága [jelenleg: az Európai Unió Bírósága] kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az egyrészről a Közösség, másrészről pedig a szerződő felek között a jelen szerződés érvényességére, alkalmazására és értelmezésére vonatkozóan felmerülő bármely jogvitában való döntéshozatalra.”

4 A szerződés 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a projekt időtartama a szerződő felek általi utolsó aláírást követő hónap első napjától számított 58 hónap. A 2001. május 1-je (a projekt kezdőidőpontja) és 2006. február 28. közötti időszakról volt tehát szó.

5 A Közösség pénzügyi hozzájárulását illetően a II. melléklet 3. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A Közösség pénzügyi hozzájárulását a következő szabályoknak megfelelően kell nyújtani:

a) A szerződő felek általi utolsó aláírás időpontjától számított legfeljebb 60 napos határidőn belül kezdeti előleget kell fizetni a koordinátornak. A koordinátor ezt az előleget a jelen szerződés aláírásokat tartalmazó részét követő, a támogatható költségeket feltüntető részletes jegyzékben szereplő rendelkezéseknek megfelelően osztja szét.

[…]

(3) E melléklet 26. cikkére is figyelemmel, a végleges jelentés jóváhagyásáig valamennyi kifizetést előlegnek kell tekinteni.

(4) […]

A Bizottság által meghatározott határidőn belül a visszatérítés szerződő fél általi elmulasztása esetén a fizetendő összeget a Bizottság által rögzített határidő letelte utáni hónap első napján az Európai Központi Bank által az érintett időszakra a fő refinanszírozási műveletekre vonatkozóan alkalmazott kamatlábat másfél százalékponttal meghaladó kamatlábbal számított késedelmi kamat terheli, kivéve ha a jelen szerződés más rendelkezése értelmében nem kell kamatot felszámítani. A kamat a határidő lejáratát követő naptól a visszatérítendő pénzeszközök átvételének időpontjáig tartó időszakra jár.”

6 A szerződés 6. cikke (2) bekezdésének szövege a következő:

„Amennyiben a projekt megvalósítása közigazgatási engedély megszerzésétől függ, az engedélyt pedig nem adták meg a 2. cikk (1) bekezdésében rögzített kezdőidőponttól számított egy éven belül, a Bizottság – a szerződés II. mellékletének 7. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően – azonnali hatállyal felmondhatja a szerződést.”

7 „A szerződés megszüntetése vagy valamely szerződő fél részvételének megszűnése” címet viselő II. melléklet 7. cikke (6) bekezdésének harmadik albekezdése a következőket írja elő:

„A szerződés megszüntetése vagy valamely szerződő fél részvételének megszűnése esetén:

a) […] a Bizottság követelheti a Közösség pénzügyi hozzájárulása egészének vagy egy részének visszatérítését, figyelemmel az elvégzett munkálatok jellegére és eredményére, valamint arra, hogy azok mennyire hasznosak a Közösség számára az érintett egyedi keretprogram keretében,

[…]”

8 A szerződés II. melléklete 3. cikke (4) bekezdésének első albekezdése értelmében, „[a]mennyiben a Közösség által fizetendő teljes pénzügyi hozzájárulás – figyelemmel a többek között a jelen melléklet 26. cikkében említett pénzügyi ellenőrzést követően alkalmazott esetleges kiigazításokra – alacsonyabb az e cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kifizetések teljes összegénél, az érintett szerződő felek euróban térítik vissza a különbözetet a Bizottság által tértivevényes ajánlott levélben küldött, erre irányuló kérelemben meghatározott határidőn belül”.

9 A szerződésnek a 2004. szeptember 6-án aláírt 1. módosítással módosított 3. cikke alapján a projekt támogatható költségeinek összege 46 388 002 euró, a Közösség pénzügyi hozzájárulásának teljes összege pedig 2 975 000 euró.

10 2001. június 21-én a Bizottság 892 500 euró kezdeti előleget, majd pedig 2003. december 12-én 71 862,28 euró időközi kifizetést teljesített az S. társaság bankszámlájára. Ezután koordinátorként az S. társaság feladata volt, hogy a támogatható költségeket feltüntető, a szerződéshez csatolt részletes jegyzékben szereplő rendelkezéseknek megfelelően szétossza ezeket az összegeket a különböző szerződő felek között.

11 A szerződés 1. módosításával az S. társaság kilépett a projektből, helyébe pedig 2003. május 1-jei hatállyal – új koordinátorként – az alperes lépett.

12 E módosítást követően a Bizottság által az eredeti koordinátor részére kifizetett pénzeszközöket az utóbbi továbbadta az alperesnek. Erre a kifizetésre 2004. szeptember 17-én került sor.

13 Az alpereshez címzett, 2005. december 7-i tértivevényes ajánlott levelében a Bizottság jelezte, hogy a projektben „az indulást követően jelentős késedelmek álltak be”, valamint hogy „[a] szerződésben említett munkálatoknak csak elenyésző részét végezték el a [mai nap]ig”. Ebből a levélből az is kitűnik, hogy az alperes 2005. június 13-i elektronikus levele, valamint az általa készített 2005. május 31-i és november 15-i előrehaladási jelentések egyaránt tanúsítják, hogy a szerződő felek nem tudják megszerezni a projekt megvalósításához szükséges engedélyeket.

14 A Bizottság ezért – tekintettel arra, hogy megközelítőleg három hónap volt hátra a projekt lezárásáig – felhívta az alperes figyelmét a dokumentumokat illetően tiszteletben tartandó követelményekre, azzal a céllal, hogy a szerződő fél a szerződés 7. cikkének megfelelően szerződésmódosítás aláírása útján kérje a projekt meghosszabbítását.

15 2006. január 17-i levelében az alperes további hároméves időszakra kérte a szerződés meghosszabbítását, de nem adta át a Bizottság által a 2005. december 7-i levélben kért egyik dokumentumot sem.

16 2006. március 20-i tértivevényes ajánlott levelében a Bizottság tájékoztatta az alperest, hogy a meghosszabbítás iránti kérelmét nem tudja elfogadni, mivel egyrészről az alperes nem szerezte be a projekt megvalósításához elengedhetetlen engedélyeket – ekként pedig „egyáltalán nem lehetséges a

projekt észszerű határidőn belüli megvalósítása” –, másrészről pedig ezt a kérelmet a Bizottság csupán 2006. február 3-án, azaz a szerződés 7. cikkében a szerződésmódosítás kérelmezésére előírt határidő, jelesül 2006. január 1-je után kapta meg.

17 A Bizottság ezért ugyanezen levélben jelezte az alperesnek, hogy a szerződés II. melléklete 7. cikke (1) bekezdése a) pontjának és a szerződés 6. cikke (2) bekezdésének megfelelően úgy döntött, hogy megszünteti a szerződést. A Bizottság tájékoztatta az alperest, hogy a szerződés az említett levél kézhezvételének időpontjában szűnik meg.

18 Végezetül – az igazgatási eljárás lezárása céljából – a Bizottság kérte az alperest, hogy az említett levél kézhezvételétől számított egy hónapon belül nyújtsa be a végleges összefoglaló jelentést és a projekt kezdőidőpontjától annak záróidőpontjáig terjedő időszakra vonatkozó végleges költségkimutatást.

19 A Bizottság – miután 2006. május 5-én megkapta a végleges összefoglaló jelentést és a végleges költségkimutatást, továbbá figyelemmel arra, hogy a projekt időtartama alatt a koordinátor által a többi szerződő félnek továbbított összegeket feltüntető formanyomtatvány (azaz az E3 formanyomtatvány) négy különböző változatát kapta meg – 2007. május 15-i tértivevényes ajánlott levelében valamennyi szerződő felet kérte, hogy az egyes szerződő felek tekintetében az Európai Unió által kifizetendő vagy behajtandó végleges összeg meghatározása céljából küldjenek számára egy, a projekt keretében átvett (és bizonyos esetekben a koordinátor által továbbított) összegeket feltüntető nyilatkozatot.

20 Az E., az I. és az A. társaság 2007. június 8-i, június 12-i, illetve szeptember 17-i levelében küldte meg nyilatkozatát a Bizottságnak. Ezekből kitűnik, hogy – szerződő felekként – az I. és az A. társaság nem kapott pénzeszközöket, míg az E. társaság kapott egy bizonyos összeget a projekt címén.

21 A projekt keretében kifizetett összegek meghatározása céljából az alperessel és az S. társasággal váltott több levél alapján, valamint a szerződéssel összefüggésben benyújtott pénzügyi és műszaki jelentések elemzését követően a Bizottság minden egyes szerződő fél tekintetében megállapította a jóváhagyott támogatható költségek, az Unió által fizetendő hozzájárulás és az Unió által kifizetett hozzájárulás összegét, valamint végezetül az Unió által kifizetendő vagy behajtandó összegeket.

22 Az alperestől behajtandó összeg 848 926,33 eurót tett ki és azt az 1. szerződésmódosítás aláírását követően az e társaság által az Uniótól kapott – 892 500 euró előfinanszírozás és 71 862,28 euró időközi kifizetés összegének megfelelő – 964 362,28 euró összegű pénzügyi hozzájárulás figyelembevételével számították ki, amelyből levonták az alperes részére kifizetendő hozzájárulást (4 073,54 euró), az alperes által az S. társaság részére továbbított hozzájárulást (40 782,04 euró a koordinációs és projektköltségekre) és az E. társaság részére továbbított hozzájárulást (18 844,45 euró), valamint az alperes által az I. társaság részére továbbítandó pénzügyi hozzájárulást (41 458,53 euró) és az A. társaság részére továbbítandó pénzügyi hozzájárulást (10 277,39 euró).

23 A szerződés felmondását tartalmazó, 2010. április 27-i tértivevényes ajánlott levelében a Bizottság tájékoztatta az alperest arról a szándékáról, hogy 848 926,33 euró összeg behajtása céljából terhelési értesítést szándékozik vele szemben kibocsátani, feltéve, hogy az alperes a levél kézhezvételétől számított négy héten belül közli vele az I. és az A. társaság részére teljesített kifizetésekkel kapcsolatos bizonyítékokat. Ebben a szerződést felmondó levélben a Bizottság pontosította, hogy a kifizetéssel kapcsolatos bizonyítékok hiányában az alperestől behajtandó összeg 848 926,33 euróról 900 662,25 euróra emelkedik, amely az alperestől behajtandó összegnek felel meg, és amelyhez hozzáadódnak a Bizottság által az I. és az A. társaság részére kifizetendő pénzügyi hozzájárulások, amelyek összege 41 458,53 euró, illetve 10 277,39 euró.

24 Mivel az alperes semmiféle bizonyítékot nem küldött az I. és az A. társaság részére teljesített kifizetésekről, nem térítette vissza az esedékes összeget, valamint nem kifogásolta a szerződést felmondó levélben kifejtett számításokat, a Bizottság 3241009140. számon 900 662,25 euró összegről

terhelési értesítést bocsátott ki az alperessel szemben. A 2010. szeptember 24-én tértivevényes ajánlott levéllel megküldött terhelési értesítés pontosította, hogy amennyiben az abban szereplő összeget 2010. november 30-ig nem térítik vissza, a tőkekövetelésre késedelmi kamatokat fognak alkalmazni.

25 2010. december 2-án a Bizottság emlékeztető levelet küldött az alperesnek, és – mivel az összeg megfizetésére még mindig nem került sor – a 2011. január 4-i tértivevényes ajánlott levélben felszólította az alperest, hogy fizesse meg a követelés összegének a szerződés II. melléklete 3. cikke (4) bekezdésének megfelelően kiszámított késedelmi kamatokkal növelt összegét.

Az eljárás és a Bizottság kérelmei

26 A Törvényszék Hivatalához 2014. április 15-én benyújtott keresetlevelével a Bizottság megindította a jelen keresetet.

27 Miután két alkalommal – 2014. április 25-én és július 3-án – meghiúsult a keresetlevélnek az alperes számára történő, a Törvényszék 1991. május 2-i eljárási szabályzata 100. cikke 1. §-ának megfelelő kézbesítése, a Törvényszék a Bizottság kérelmére úgy határozott, hogy a keresetlevelet az alperes részére bírósági végrehajtó útján kézbesíti.

28 A bírósági végrehajtó 2014. november 17-én megfelelően kézbesítette a keresetlevelet az alperes részére.

29 Mivel az alperes nem terjesztett elő ellenkérelmet az előírt határidőn belül, a Bizottság 2015. március 10-én azt kérte a Törvényszéktől, hogy az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 122. cikke 1. §-ának megfelelően adjon helyt a kereseti kérelmeknek. A hivatal ezt a kérelmet kézbesítette az alperesnek.

30 Mivel a harmadik tanács egyik tagja akadályoztatva volt, a Törvényszék elnöke másik bírát jelölt ki a tanács létszámának kiegészítése érdekében.

31 Az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében a Törvényszék 2015. június 11-i levelében írásbeli kérdéseket intézett a Bizottsághoz, amely azokra 2015. július 9-én válaszolt.

32 A harmadik tanács javaslatára a Törvényszék úgy határozott, hogy eljárási szabályzatának 28. cikke alapján kibővített tanács elé utalja az ügyet.

33 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– kötelezze az alperest 900 662,25 euró főkövetelésből és a 2010. december 1-je és 2014. április 15. közötti időszakra vonatkozó, 2,50%-os kamatlábbal számított 76 001,09 euró késedelmi kamatból álló összegnek megfelelő 976 663,34 euró Bizottság részére történő megfizetésére;

– kötelezze az alperest 61,69 euró összegű 2014. április 16-tól a tartozás teljes egészében történő kifizetésének időpontjáig számított napi kamat Bizottság részére történő megfizetésére;

– az alperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

Az eljárási szabályzat 123. cikke (3) bekezdésének alkalmazhatóságáról

34 Meg kell állapítani, hogy noha a Bizottság keresetlevelét szabályszerűen kézbesítették az alperes számára, ezen utóbbi nem nyújtott be az előírt határidőn belül az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 46. cikke szerinti ellenkérelmet. Következésképpen a Bizottság 2015. március 10-én az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 122. cikkének 1. §-a alapján kérelmet nyújtott be az iránt, hogy a Törvényszék adjon helyt kereseti kérelmeinek. Márpedig 2015. július 1-jén hatályba lépett a Törvényszék új eljárási szabályzata, amelynek 123. cikke új rendelkezéseket tartalmaz a mulasztási eljárással kapcsolatban. Ily módon meg kell határozni, hogy mely rendelkezést kell alkalmazni a jelen jogvitára.

35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az új eljárási szabályzat rendelkezései – eljárási rendelkezésekként – e szabályzat hatálybalépésének időpontjától kezdve azonnal alkalmazandók (1997. december 10-i Smets kontra Bizottság végzés, T-134/96, EU:T:1997:193, 16. pont; 2002. május 30-i Coe Clerici Logistics kontra Bizottság végzés, T-52/00, EU:T:2002:134, 23. pont), és hogy azokat következésképpen a hatálybalépésükkor folyamatban lévő valamennyi jogvitára alkalmazni kell (1981. november 12-i Meridionale Industria Salumi és társai ítélet, 212/80–217/80, EU:C:1981:270, 9. pont), figyelemmel különösen az átmeneti rendelkezésekre.

36 Márpedig a jelen ügyben semmiféle átmeneti rendelkezés nem vonatkozik kifejezetten az eljárási szabályzat 123. cikkére.

37 Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy ezt a rendelkezést az eljárási szabályzat 2015. július 1-jén történt hatálybalépésétől számítva azonnal alkalmazni kell, valamint hogy az ennélfogva a jelen jogvitára is alkalmazandó.

38 Még amennyiben úgy is lehet tekinteni, hogy a felperes által a mulasztási eljárás keretében előterjesztett kereseti kérelmeknek való helyt adásra alkalmazandó szabályok részben az anyagi jog területére tartoznak, amennyiben azok közvetlenül érintik az eljárásban részt vevő felek érdekeit, ez a körülmény semmit nem befolyásolna. Mivel ugyanis az ellenkérelem előterjesztésének hiányában és a felperes kereseti kérelmeinek való helyt adásra vonatkozó kérelem benyújtása következtében kialakuló helyzet csak akkor válik véglegessé, amikor a Törvényszék az említett kérelemről határozatot hoz, az említett szabályokat azonnal alkalmazni kell (lásd ebben az értelemben: 2008. december 11-i Bizottság kontra Freistaat Sachsen ítélet, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 43. és 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az ügy érdeméről

39 Az eljárási szabályzat 123. cikkének (3) bekezdése értelmében a Törvényszék a mulasztási ítéletben helyt ad a felperes kérelmeinek, kivéve ha a kereset elbírálására nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel, vagy ha e kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan, illetve jogilag nyilvánvalóan megalapozatlan.

40 Ennélfogva elegendő, ha a Törvényszék megállapítja, hogy a jelen ügyben először is – a szerződés 5. cikkének (2) bekezdésében szereplő, az EUMSZ 272. cikk szerinti választottbírósági kikötés értelmében –hatáskörrel rendelkezik a jelen kereset elbírálására, másodszor, nem fér kétség ahhoz, hogy a kereset elfogadható, harmadszor pedig – tekintettel a szerződésben szereplő, a fenti 2–9. pontban felidézett rendelkezésekre, valamint a tényállásnak a Bizottság által a keresetlevélben történő és iratokkal alátámasztott ismertetésére – a kereset jogilag nem nyilvánvalóan megalapozatlan.

41 Ennélfogva helyt kell adni a Bizottság fenti 33. pontban felidézett kereseti kérelmeinek.

42 Ami egyebekben a késedelmi kamatok megfizetését illeti, a szerződés II. melléklete 3. cikke (4) bekezdésének második albekezdéséből következik, hogy a fizetendő összeget a Bizottság által rögzített határidő letelte utáni hónap első napján az Európai Központi Bank (EKB) által a fő refinanszírozási műveletekre vonatkozóan alkalmazott kamatlábat másfél százalékponttal meghaladó kamatlábbal számított késedelmi kamat terheli. Mivel a Bizottság ezt a határidőt 2010. november 30-ban állapította meg, a 2010. november 1-jén hatályos kamatlábat kell figyelembe venni. Az *Európai Unió Hivatalos Lapjából* (HL 2010. C 298., 5. o.) kitűnik, hogy az EKB által a fő refinanszírozási műveletekre vonatkozóan alkalmazott kamatláb 2010. november 1-jétől kezdve 1%. E körülmények között a jelen ügyben alkalmazandó kamatlábat évi 2,50%-ban kell meghatározni.

43 A szerződés II. melléklete 3. cikke (4) bekezdésének második albekezdése azt is előírja, hogy a kamatok a határidő lejáratának másnapjától a visszafizetendő összegek átvételéig terjedő időszakra járnak. Mivel a Bizottság által meghatározott határidő 2010. november 30-án járt le, a késedelmi kamatok a 2010. december 1-je és a tartozás teljes kifizetésének időpontja közötti időszakra járnak.

44 A fentiek összességére tekintettel kötelezni kell az alperest, hogy fizessen vissza a Bizottságnak a 2010. december 1-je és a tartozás teljes egészében történő kifizetésének időpontja közötti időszakra – napi 61,69 euró késedelmi kamatnak megfelelő – évi 2,50% késedelmi kamattal növelt 900 662,25 euró összeget.

A költségekről

45 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel az alperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék kötelezi a McCarron Poultry Ltd-t, hogy fizessen vissza az Európai Bizottságnak a 2010. december 1-je és a tartozás teljes egészében történő kifizetésének időpontja közötti időszakra évi 2,50% késedelmi kamattal növelt 900 662,25 euró összeget.

2) A Törvényszék a McCarron Poultryt kötelezi a költségek viselésére.

Papasavvas Labucka Wetter

Bieliūnas Kreuschitz

Kihirdetve Luxembourgban, a 2016. május 25-i nyilvános ülésen.

Aláírások